

УРОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ: БЛОГЕРИ - ІНФЛУЕНСЕРИ ЧИ МАНІПУЛЯТОРИ

Ладика Ольга Володимирівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та
методики навчання англійської мови,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
olha.ladyka@tnpu.edu.ua

Ярема Оксана Богданівна

кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та
методики навчання англійської мови,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
oksana.yarema.05@gmail.com

Сучасна ситуація в Україні, яка нажаль стала полем для інформаційних війн та пропагандистських кампаній, ще більше вимагає від громадян елементарних практичних навичок з медіаграмотності, щоб мати змогу вибудувати свій власний медіаландшафт, дбати про свою інформаційну гігієну та відрізнити факти від суджень, маніпуляцій та відвертої брехні [2, с. 4; 3; 5].

Розробка навчальної програми з підготовки майбутніх вчителів шляхом забезпечення імплементації медіаграмотності та навичок критичного сприйняття інформації сприятиме сучасній професійній підготовці майбутніх учителів, які після закінчення університету впроваджуватимуть навички медіаграмотності у закладах загальної середньої освіти [1, с. 124]. Цей урок розроблено для студентів 1 курсу факультету іноземних мов ТНПУ ім. В. Гнатюка.

Завдання уроку мають на меті забезпечити розуміння шляхів маніпуляції блогерами гашими думками та розвиток критичного мислення.

На розробленому нами уроці студенти переглядають відеоролик «4 Ways Influencers Manipulate You». Вони обговорюють ключові аспекти та знаходять схожі випадки у соцмережах. Метою завдання є навчити студентів запобігти маніпулюванню та керуванню вибором життя блогерами та отримати необхідні навички для повсякденних життєвих ситуацій. Передбачається, що студенти мають певні знання та досвід спостереження за різними блогерами та в різній мірі слідуєть та підтримують їх ідеї, вибори, поради тощо.

Завдання 1. Ознайомлення з поняттям «blogger».

Викладач просить студентів пояснити слово «blogger».

Їхні ідеї викладач відображає на екрані / дошці / таблиці. Далі викладач наводить словникове визначення: «someone who writes a blog (= a regular record of someone's ideas, opinions, or experiences that is put on the internet for other people to read)» – «той, хто пише блог (= звичайний запис чийхось ідей, думок чи досвіду, який публікується в Інтернеті для читання іншими людьми)» (<https://dictionary.cambridge.org/>).

Студенти формують визначення слова «influencer», після чого викладач наводить словникове трактування: «someone who affects or changes the way that other people behave» – «той, хто впливає або змінює поведінку інших людей» (<https://dictionary.cambridge.org/>).

Викладач із студентами порівнюють наведені визначення із лексикографічним.

Завдання 2. «Основи ведення блогу - характеристики успішного блогера».

Студенти у парах діляться своїми ідеями на запропоновану тему. Потім студенти читають статтю «10 Things You Should Know about Blogging (from Someone Who Didn't)» та обговорюють її – погоджуються чи не погоджуються з наведеними ідеями. Вони аналізують або покращують власні «Основи ведення блогу».

QR-код та посилання на статтю:

<https://probblogger.com/things-you-should-know-about-blogging/>

Завдання 3. «Маніпуляції блогерів».

Студенти використовують наявний доступ до Інтернету та переглядають відеоролик «4 Ways Influencers Manipulate You».

Викладач просить записати назви цих 4 способів. Студенти повинні вибрати один із них та прокоментувати його особливості та аспекти.

QR-код та посилання на відео:

<https://cutt.ly/CQDYmp>

Завдання 4. Обговорення у групах.

Викладач задає студентам наступні запитання:

Do you have your favorite blogger(s)? How long have you been following them?

Do you watch all their videos? Do you often comment?

Do bloggers really love their followers?

Do you buy the products they advise? Think about these products - what did you buy or would like to buy?

Викладач демонструє на екрані/дошці/плакаті слова:

opinions (думки), products (продукти), money (гроші), emotions (емоції).

Студентам пропонується обговорити те, що, на їхню думку, більше стосується концепції блогера і чому.

Підсумок заняття та зворотній зв'язок: Викладач запитує студентів: What have you learned about blogging?

Підводячи підсумок дискусії, викладач підкреслює, що ведення блогу переважно трактується як бізнес. Блогери створюють контент, який інформує, надихає або взаємодіє з метою монетизації своїх зусиль. Ми, як ті, що стежать за блогерами, повинні розвивати необхідні навички сприйняття та оцінки інформації.

Медіаосвіта на заняттях з циклу дисциплін гуманітарної підготовки є важливою складовою формування життєвих компетентностей здобувачів освіти, а саме орієнтування їх в інформаційному просторі, його усвідомлене та критичне сприйняття, переробка медійних даних, формування власної критично виваженої аргументованої думки. Під час розробленого уроку студенти формують уявлення про власний рівень знань з цієї теми і можуть аналізувати свої уподобання, улюблених, блогерів, їхніх звичок та поведінки, та розуміють і вчаться реагувати на випадки маніпулювання чи впливу на них.

Список використаних джерел

1. Ладика О.В., Ярема О.Б. Інтернет-шахрайство: вчимося розрізняти. Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи» (30 квітня 2020 р.). Тернопіль. 2020. С 124-127.
2. Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів / За загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 100 с.
3. Jolls, T., Wilson, C. The Core Concepts: Fundamental to Media Literacy Yesterday, Today and Tomorrow. *Journal of Media Literacy Education* 6(2), 2014. P. 68-78. URL: <https://digitalcommons.uri.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1156&context=jmle> (дата звернення 10.10.2021).
4. Media Literacy Fundamentals. URL: <https://mediasmarts.ca/digital-media-literacy/general-information/digital-media-literacy-fundamentals/media-literacy-fundamentals> (дата звернення 10.10.2021).
5. Potter, W.J. Media Literacy. SAGE Publishing, 504 p. URL: <https://pdfcoffee.com/media-literacy-by-w-james-potter-pdf-free.html> (дата звернення 10.10.2021).

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Олексюк Василь Петрович

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
oleksyuk@fizmat.tnpu.edu.ua

Впродовж останніх десятиліть відбувається зміна традиційних освітніх парадигм, зокрема їх трансформація з урахуванням цифрової трансформації суспільства. Ці процеси вимагають створення нових та модифікацію існуючих методичних систем навчання учнів та підготовки майбутніх фахівців. За таких умов заклади вищої освіти мають перетворитися на технологічні центри, у яких цифрові технології є чинником інтенсифікації навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності.

Загалом під цифровою трансформацією розуміють процес насичення простору освітнього закладу засобами ІКТ. Наслідком такого процесу є інтегральна взаємодія віртуальних та фізичних складників освітнього простору.

Виділимо деякі фактори, які є визначальними щодо цифрових змін у закладах освіти.

Конкурентоспроможність. З огляду на глобалізацію ринку боротьба за студента відбуватиметься вже не в межах одного регіону чи країни, а на міжнародному рівні, а також серед платформ неформальної освіти, зокрема масових відкритих онлайн курсів, що також створює конкуренцію «класичній» вищій освіті. У відповідь на це університети все частіше надають відкритий доступ до кращих зразків своїх електронних курсів.

Цифрове покоління. Згідно теорії поколінь, сучасні абітурієнти, мають дещо інший тип мислення, зокрема вони демонструють схильність до інтенсивного застосування ІТ-технологій не тільки в професійній галузі, а й у повсякденному житті, для соціалізації та комунікації. Цифрова трансформація у поєднанні з цифровою медіаграмотністю змінюють стиль світосприйняття та сприяють більш інтенсивній участі студентів у суспільних та демократичних процесах.